

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Alueelliset työpajapäivät
5.6.2019
Tampere

OECD-raportti: Nuorten palvelut syynissä
Merja Hilpinen, Nuorisotyön ja –politiikan vastuualue, OKM

OECD-raportista

- Tarkastelee 16-25 –vuotiaiden liittyviä palveluja,
- Erityisesti painottuvat OKMn, STMn ja TEMin sektorien palvelut,
- Kokonaisvaltainen ihmiskäsitys, minkä vuoksi asiaa tarkastellaan useamman toimialan näkökulmasta eli sisältää nuorisopoliittisen näkökulman tietyn ikäiseen väestöön,
- OECD:n raportin ehdotusten ja muiden nuorten kasvu- ja elinolojen parantamiseen tähtäävien toimien väylä on lakisääteinen, valtioneuvoston hyväksymä, Valtakunnallinen nuorisotyön ja –politiikan ohjelma (VANUPO),

OECD-raportin ehdotuksista poimittua

- Arvioi erityisesti toisen asteen läpäisyä ja toiseen asteen opinnoista korkea-asteelle siirtymistä sekä työelämään siirtymistä,
- Painottaa nuorten tukemisessa kasvokkain tapahtuvaa tukea eli enemmän ammattilaisia nuorten palveluihin. Aktivoinnilla tarkoitetaan nuoren kasvun tukemista lähellä nuorta,
- Suomi on kehittänyt hyviä palveluja, kuten esim. etsivä nuorisotyö, nuorten työpajat, Ohjaamot. Ohjaamojen lisäarvo on monialaisuudessa, joka tulee säilyttää toimintaa kehitettäessä,

OECD-raportin ehdotuksista poimittua

- Taloudelliset tuet tulee yksinkertaistaa ja kehittää sellaisiksi, että koulutukseen ja työhön siirtyminen on kannattavaa,
- Lisää tutkimusta ja tietoa palvelujen vaikuttavuudesta ja kustannusvaikutuksista ja tiedon hyödyntäminen palvelujen jatkokehittämisessä sekä nuorisopolitiikassa,

OECD-raportin keskeiset 8:n ehdotusta

- Ehkäistään opiskelun keskeyttämistä varmistamalla riittävä tuki opiskelijoille, joilla on lisätarpeita, ottamalla käyttöön ikäryhmien välinen vertaisneuvonta ja nostamalla oppivelvollisuusikää,
- Vastataan opiskelun keskeyttäjiin tarpeisiin varmistamalla, että nuorten tukiverkostot palvelevat kaikkien alueiden nuoria, ja kehittämällä digitaalisia palveluja, joilla tavoitetaan harvaan asuttujen alueiden nuoret,
- Helpotetaan siirtymistä toisen asteen koulutuksesta korkeakoulutukseen uudistamalla korkeakoulutuksen erittäin valikoivaa pääsykoejärjestelmää, laajentamalla korkea-asteen koulutusjärjestelmän kapasiteettia ja tarvittaessa kehittämällä opintotukijärjestelmää,
- Parannetaan siirtymistä ammatillisesta koulutuksesta työelämään edistämällä yhteistyötä työnantajien kanssa ja kehittämällä lyhyitä toisen asteen jälkeisiä palveluja ammatillisia ohjelmia toisen asteen koulutuksesta valmistuneille,

OECD-raportin keskeiset 8:n ehdotusta

- Puututaan sosiaaliturvajärjestelmän hajanaisuuteen yksinkertaistamalla tukijärjestelmää, poistamalla työhön kannustamisen esteitä ja tarkistamalla lasten kodinhoidon tuen määrää,
- Vahvistetaan tuensaajien aktivointia ja aktiivisia työmarkkinoita koskevien ohjelmien tehokkuutta,
- Vahvistetaan integroitujen palvelujen tarjoamista lisäämällä Ohjaamokeskusten resursseja ja vaikutusta, arvioimalla käytettävissä olevia ohjelmia ja uusia aloitteita, kehittämällä monialainen yhteinen palvelu ja tarjoamalla mielenterveyskoulutusta sosiaalityöntekijöille,
- Mietitään uudelleen aluehallinnon uudistuksen muoto hajanaisuuteen ja aktivointiin liittyvien haasteiden ratkaisemiseksi ja harkitaan asteittaista siirtymistä, joka perustuu muiden maiden kokemuksiin julkisten terveydenhuolto-, sosiaali- ja työllisyyspalvelujen ulkoistamisesta.

Poimintoja hallitusohjelmasta

- Nuorten työllisyyden tukeminen:
 - taataan jokaiselle alla 25-v. nuorelle tai alle 30-v. valmistuneelle joko työ-, työharjoittelu-, työpaja-, oppisopimus- tai kuntoutuspaikka kolmen kuukauden aikana työttömyyden alkamisesta.
 - Vahvistetaan Ohjaamo-palveluja sekä nuorten työpajatoimintaa
- Osatyökykyiset ja erityistä tukea tarvitsevat
 - työkykyohjelma, kuntoutusjärjestelmän uudistaminen
 - kehitetään välityömarkkinoita
 - tehostetaan erityisien tuen tarpeessa olevien pääsyä työllistymistä edistävien ja yksilöllisten palvelujen piiriin
 - vahvistetaan mielenterveyspalvelujen saatavuutta

Poimintoja hallitusohjelmasta

- Selkiytetään sosiaaliturvaa
 - Selvitetään syitä erityisesti nuorten toimeentulotukiriippuvuuteen ja keinoja sen vähentämiseksi
 - Maakuntien ja kuntien yhteistyöllä tuetaan nuorten hyvinvointia ja vahvistetaan kykyä huolehtia omasta hyvinvoinnistaan ja terveydestään
- Vahvistetaan ohjausta ja opiskeluhuollon palveluita sekä peruskoulun mahdollisuuksia tarjota jokaiselle riittävät valmiudet suoriutua toisen asteen koulutuksesta
- Korotetaan oppivelvollisuusikä 18 ikävuoteen. Rakennetaan oppivelvollisuuden sisään erilaisia opinto- ja tukimuotoja, joita voidaan sisällyttää toisen asteen tutkintoihin esim. työpajatoiminta

Poimintoja hallitusohjelmasta

- Kiinnitetään erityishuomio tunnistettuun eriarvoistumiseen
- Erillisohjelma varmistamaan maahanmuuttajataustaisten nuorten oppimisen edellytysten ja turvataan koulutussiirtymät
- Vahvistetaan nuorten matalan kynnyksen palveluja mm. työllisyys- ja oppilas- ja opiskelijahuolto, opinto-ohjaus
- Taataan aito mahdollisuus mieluisaan harrastukseen
- Turvataan perusopetuksen loppuun suorittaminen
- Ammatillisen koulutuksen kehittäminen
- Vanupon pääteemaksi nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja osallisuuden vahvistaminen
- Etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vahvistetaan
- Kehitetään digitaalinen järjestelmä helpottamaan yhteys- ja yksilöintitietojen siirtämiseen etsivälle nuorisotyölle

Valtakunnallinen nuorisotyön ja –politiikan ohjelma eli VANUPO

- On valtioneuvoston ohjelma, joka sisältää hallituksen valtakunnalliset tavoitteet nuorisotyölle ja nuorisopolitiikalle,
- **HO:ssa tulee linjata lasten ja nuorten kasvu- ja elinolojen kehittämisen päälinjaukset**, esim. nuorten syrjäytymisen estäminen, koulutukseen ja työelämään siirtyminen, harrastamisen mahdollisuudet, nuorten osallisuus, fyysisen ja psyykkisen terveyden tukeminen, jne.
- Tarkemmat tavoitteet kirjataan VANUPOon HO:ssa olevien päätavoitteiden mukaan.

Nuorisopolitiikka

- NUORISOPOLITIikka on poikkihallinnollista, nuoreen väestöön kohdistuvaa politiikkaa, jota toteutetaan eri hallinnonaloilla yhteistyössä eri toimialojen ammattilaisten kanssa.
- Keskiössä ovat nuorten kasvu- ja elinolot sekä sukupolvien välinen vuorovaikutus.

Nuorisopolitiikka vs. toimialapolitiikat

Toimi-
ala-

Toimi-
ala-

Toimi-
ala-

Toimi-
ala-

Toimi-
ala-

Toimi-
ala-

Nuorisopolitiikka = väestöpohjainen politiikka
0-28-vuotiaat

poli-
tiikka

poli-
tiikka

poli-
tiikka

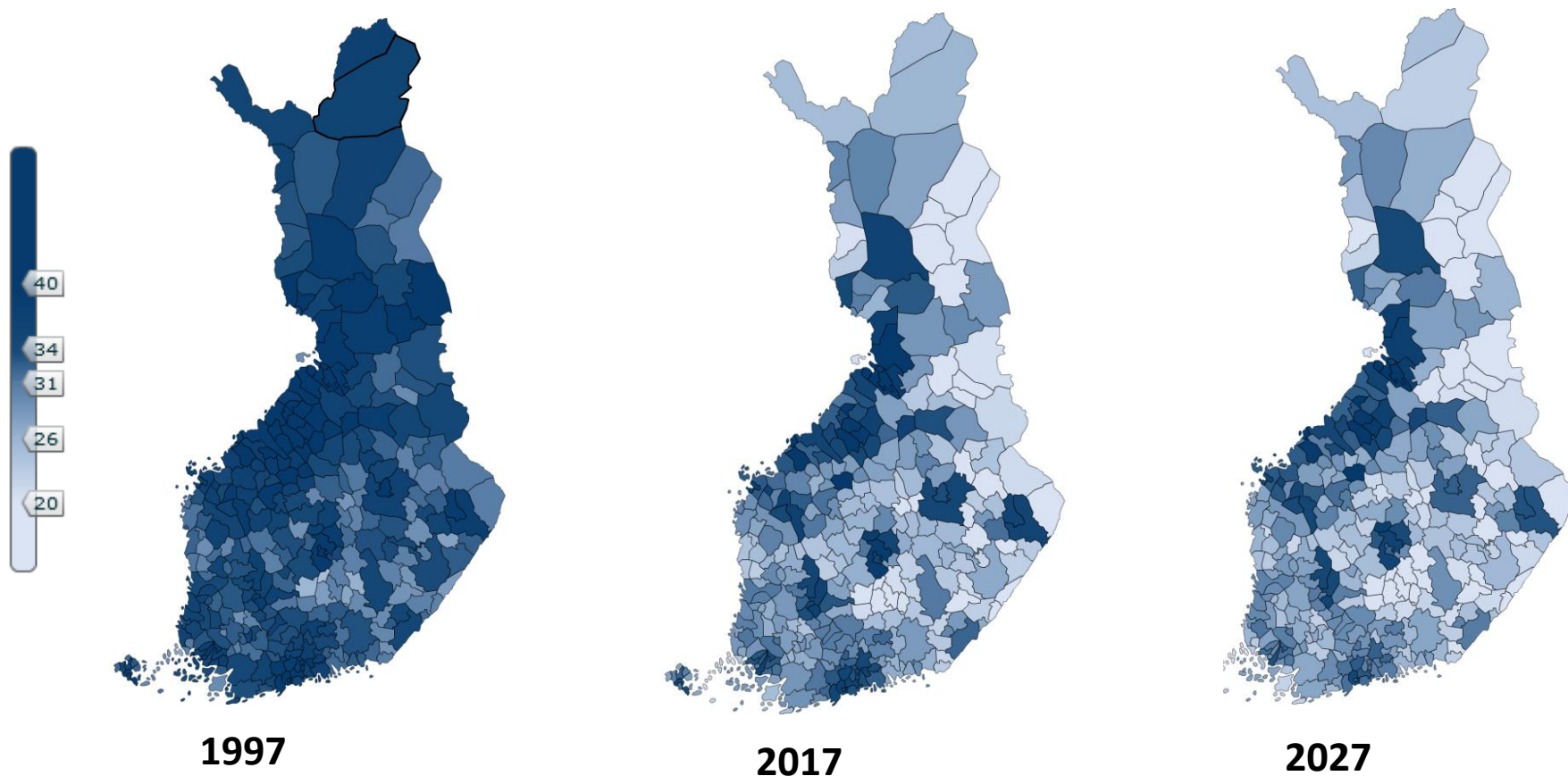
poli-
tiikka

poli-
tiikka

poli-
tiikka

Alle 29-vuotiaiden nuorten %-osuudet kunnissa 1997-2027

Laatinut: Elisa Kaaja, valtion nuorisoneuvosto

Lähde: Tilastokeskus

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Kiitos

